

Reisverslag Stichting Sûrplus-Oekraïne

Start: woensdag 20 april 2016

Medereizigers zijn:

Rinus Dhooge,

Leo Vermeulen

En mijzelf, Geert-Jan Stevens

's Nachts om 2.30 uur vertrek ik vanuit Wolphaartsdijk om de andere 2 op te halen, de dag er voor hadden Leo en ik alle spullen die we mee moesten nemen overal opgehaald en met passen en meten ingeladen. Alle bankzaken geregeld en medicijnen opgehaald bij de dokter. Om 3.30 uur kunnen we eindelijk de autoweg opdraaien en gaan op weg om 1300 km. verder weer te stoppen, als alles mee zit. De reis verloopt uitstekend en met 4 tussenstops komen we 's avonds om 18.30 uur bij Hotel Paprika in Hegyeshalom aan. We zoeken onze hotelkamer op en frissen ons even op om daarna een paar lekkere pinten te pakken en te gaan eten. Om 22.00 uur gaan we naar bed, want morgen is er weer een lange vermoeiende dag. Welterusten.

Om 7.00 uur zitten we aan het ontbijt en daarna een vignet kopen en tanken. Om 8.00 uur zijn we weer op weg naar Boedapest en om 11.00 uur zitten we een lekker bakje koffie in ons restaurantje achter Boedapest te drinken. Ik word opgebeld door Miroslav met de mededeling dat we niet bij David terecht kunnen en uit moeten uitwijken naar Imre Potter, waar we onze spullen voor David kunnen lossen. David zal ze later in de week ophalen en naar Oekraïne meenemen. Dit scheelt ons een hoop sores aan de grens. Rond 18.00 uur komen we bij de Oekraïense grens aan. In Tiszabecs worden de medicijnen voor Bogdana gelost en 45 minuten later hebben we alle grensposten doorkruist. Ik bel Miroslav om te vertellen dat we in Oekraïne zijn en dat alles goed verlopen is. Om 20.00 uur komen we in Korolevo aan waar we door de familie Gerhardt hartelijk ontvangen worden, alleen schrik ik bij het zien van oma. Ze is compleet het padje kwijt en haar hartkwaal, suikerziekte en verschillende beroertes hebben haar geen goed gedaan. Het moet voor Gabriëlla een hele opgave zijn om oma te verzorgen, 3 eigen kleine kinderen, haar zoon Slavic met vrouw Tatyana en een baby en dan ons drieën nog. We moeten eten en de verhalen komen los. Rond 23.00 uur gaan we naar ons slaapadres bij de fam. Dorchinec en zoeken onze bedden op. Rinus wijzen we nog even waar het toilet is buiten en waar de badkamer is. Welterusten.

Dochter Tatyana komt om 8.00 uur ons ontbijt maken en we nemen vandaag vrijaf, we hebben geen verplichtingen. Leo en Rinus gaan een eind naar de Tisza wandelen, een uur later zijn ze terug, we besluiten om eerst de auto bij Miroslav uit te laden. 's Middags gaan we naar Vinogradiv om Rinus een beetje wegwijs te maken. We lopen over de overdekte markt, drinken daar koffie en gaan vervolgens naar Ildiko en Erik. Op hun huisadres zijn ze niet, dus rijd ik naar de zorgboerderij. Het hek is open, dus ze zijn er. Ildiko geeft les en Erik is ergens aan het werk. Een half uur later komen ze ons begroeten en is er tijd om alle paardrijd dingen, zadel, hoofdstellen en sjabraks en een prachtige paardrijbroek uit te laden. Ze wisten niet wat ze zagen, zulke mooie dingen. Dan zeg ik dat er nog meer in de auto ligt, nog blijer. Ze hadden nl. om een CV ketel gevraagd, omdat die van hun zo lek was als een vergiet. Deze wordt overgeladen in hun bus en we geven nog advies hoe hij geïnstalleerd moet worden en dan maar hopen dat hij het doet. De paardrijbroek wordt meteen gepast en geshowd, hij past alsof hij er voor gemaakt is. Leo en Rinus krijgen een rondleiding en ik blijf wat met Ildiko praten. Zondag is er een speciale dag en moeten we beslist

komen. Iets met paarden, dansgroepen, muziek en een hoop mensen. Dat kan wel interessant worden. We gaan weer terug naar Miroslav en blijven daar tot 's avonds. Welterusten.

Zaterdagmorgen, deze dag is voor onszelf. We gaan onze vrienden in Nevetlen opzoeken. Eerst

Endrebasze en Margarite en daarna nog Luba en Lajos. We trekken hier de hele dag voor uit. Het is prachtig weer en we zitten lekker buiten. We drinken wat en eten wat. De wegen er naartoe zijn zo slecht dat je blij bent dat je de tweede versnelling kunt gebruiken. Het is een aanslag op je rug en nek en dan maar hopen dat de auto heel blijft. Maar we hebben alle tijd. Op het eind van de middag gaan we nog even naar Warscha en Angelika (Mroslav's broer) in Korolevo. Hun dochter Bodanka is ook thuis

uit Liviv, ze heeft een week vakantie van school. Ze leert voor architect en spreekt een aardig woordje Engels. Na een uurtje of 2 vertrekken we en worden voor woensdagavond uitgenodigd om te komen eten. Dan gaan we nog bij Miroslav langs, hij is in de groentetuin het gras aan het maaien. 's Avonds na het eten vraag ik hem naar Slavico (de buurman), deze heeft de ziekte van Bechterev. Dat wil zeggen dat alle beweegbare delen in je lichaam langzaam verbotten. Bij hem begon dat met hevige pijnen bij het bewegen. Eerst kwam zijn nek vast te zitten, toen zijn rug en later zijn heupen. Hierdoor was hij niet meer mobiel en kon ook niet meer naar het toilet of zitten. In oktober had hij al aangegeven dat hij zo niet verder wilde en als er geen oplossing kwam hij er een eind aan zou maken. Sûrplus heeft hierop actie ondernomen en de koppen bij elkaar gestoken. Sponsors gezocht om het geld bij elkaar te krijgen. 6 Weken geleden is hij op onze kosten geopereerd en heeft 2 nieuwe keramische heupen gekregen. Is hij al mobiel en is alles goed verlopen? Eerst zou men de operaties voor € 7000,- doen, maar dan waren het metalen heupen. Uiteindelijk hebben wij gezegd dat hij voor keramische heupen moest gaan, omdat deze slijtvaster

zijn en daardoor langer mee gaan. Wij zouden € 7200,- betalen. 6 Weken geleden heeft Warscha hem samen met een dokter in zijn auto naar Kiev gebracht, Marina (Slavic's vrouw) ging ook mee om hem in het ziekenhuis te verzorgen. Eenmaal in het ziekenhuis aangekomen werd ze medegedeeld dat er minstens nog € 2000,- bij moest en anders kreeg hij maar 1 heup. Leiden in last natuurlijk, waar moest dat geld vandaan komen? Gelukkig hebben ze een oom in Kiev gevonden die voor dit bedrag garant is gaan staan, dus de operaties konden doorgaan. Eerst moest hij een week aansterken, want zijn bloedwaarden waren niet goed. Daarna heeft men eerst 1 heup gedaan en 2 weken later de andere. Het waren gecompliceerde operaties met veel bloedverlies, zodat hij extra bloedtransfusies nodig had. Allemaal extra kosten. Ook wanneer hij moest plassen moest hij 100 Hrivna betalen,

150 bij een grote boodschap en voor het eten wat hij kreeg. Na 5 weken mocht hij naar huis en niemand had hem verteld wat hij wel en niet mocht doen en wat voor oefeningen. Van Dorcas-Oekraïne had hij een scootmobiel gekregen, maar deze was op zijn topwiel uit een vrachtwagen gevallen. Gelukkig had Miroslav mij hierover ingeseind en kon ik nog een actie via Facebook opzetten. Binnen 1 uur kreeg ik al bericht dat men een scootmobiel voor hem gevonden had. Dank aan Marjolein Nijhof-Duinkerken (Aqua Delta Nederland) en Joost van Veldhuisen uit Yerseke. Ik had ook nog nieuwe krukken voor hem meegenomen. Miroslav zei ons dat we maandag waren uitgenodigd om bij hun mijn verjaardag te komen vieren en te blijven eten. Dan kon hij samen met ons zijn wedergeboorte vieren. Wij hebben als Sûrplus nog meer verrassingen voor hem. Je krijgt bij dit alles een tweeledig gevoel. We drinken er nog 1 en gaan dan op tijd naar bed. Welterusten.

Het is weer zondagmorgen en Maryana Dorchinec maakt ons ontbijtje. Zij is ook adoptiefkind van ons en studeert voor sporttrainer en fysiotherapeut. De laatste reis had zij van ons een nieuwe massagetafel gehad en ik vroeg haar of deze beviel. Uit de kunst, zei ze. Ik vroeg haar of ze mijn rug en nek eens goed wilde losmaken, dan kon ik zien of de tafel stevig genoeg was. Nou prima hoor. Later rond elfen gaan we op weg naar de Zorgboerderij van Ildiko en Erik, want daar waren we uitgenodigd. Het was me daar een drukte, er stonden een hoop bussen en auto's. Wat was er aan de hand? Er was een Jamboree van Hongaarse verkenners en welpen, zo een 300 meisjes en jongens. De Hongaarse televisie was ook aanwezig. Er werden acrobatische toeren op paarden

vertoond, je kon boogschieten, mee doen aan spellen, trampoline springen, dansen enz.... We werden hartelijk door iedereen ontvangen en even later moest ik naar voren komen en werd ik door iedereen toegezongen voor mijn verjaardag en kreeg ik een taart. Nou man dan voel je je maar heel klein en zou je weg willen kruipen. Wat 1 druppel van hulp en begrip teweeg kan brengen. 3 Jaar geleden was hier nog

helemaal niets en nu staan er gebouwen, stallen, een groentekas, een buitenmanege en een binnenmanege. Mijn zwager Adri heeft hier goed werk geleverd. Helaas kan hij het zelf niet meer mee maken, maar je voelt zijn aanwezigheid. O wat mis ik hem nu met zijn grappen en grollen. Dat heeft hij toch maar mooi voor elkaar gekregen. Het was zijn project. Op het eind van de middag komt er onweer opzetten en wordt het feest in de binnenmanege voortgezet. Daar speelt een echt Hongaars muziekgeselschap met folkloristische dans. Toppie. 's Avonds gaan we nog bij Miroslav langs en praten we met Slavic en Tatyana, de zoon van Miroslav, die bij hun inwoont. Zij had heel veel last van galaanvallen en weegt nog amper

40 kilo. Haar gal is verwijderd, maar ze is nog zwak. Tijdens de operatie kreeg ze ook nog een hartstilstand, maar gelukkig is ze hier weer uit gekomen. Ik vraag Miroslav wat de operatie gekost heeft en hoe hij dit gefinancierd heeft? Ook hij heeft het geld moeten lenen uit de zaak, het was € 250,-. Zijn zoon had het niet. Hannie Vonk had gezegd dat ik haar sponsorgeld hier voor moest gebruiken en overhandig Gabriëlla de € 250,- die het gekost heeft. Eerst weigert ze, maar na aandringen is ze toch blij en accepteert het. Dan gaan we lekker eigen gemaakte pizza eten. Het was een prachtige geslaagde dag voor ons. Welterusten.

Het is maandag 25 april en ik ben jarig vandaag, lang zal hij leven. Het is voor het eerst regenachtig,, dat belooft wat. We gaan naar Miroslav want we gaan onze adoptiefkinderen

bezoeken en als ze thuis zijn moet ik er foto's van maken voor de website. We vertrekken rond 10.00 uur, want dan heeft Gabriëlla de meeste kunnen bereiken, zodat ze thuis zijn. We doen eerst de kinderen in Korolevo, dan hebben we alvast de meeste gehad. Iedereen is weer blij dat we langs komen, het is altijd onverwachts. Overal wordt gevraagd hoe het ermee is gesteld, hoe het op school gaat, of er geen zieken zijn enz. Na een half uur weten we meestal alles, ik geef hun het geld en zij ondertekenen ons formulier en we vertrekken. Ik betaal hun voor een half jaar. Wanneer ze alleen in een gezin zijn ontvangen ze 6 x € 22,50 = € 135,-. Wanneer het gezin uit meerdere kinderen bestaat ontvangt men het dubbele. Hier zullen ze het mee moeten doen. Er zijn families bij die maar € 50,- per maand te verteren hebben en dan is ons geld van harte welkom. De meeste zitten zo rond de € 100,- en dat is ook veel te weinig. De meesten

kunnen het gas niet meer betalen en als ze geluk hebben eten ze uit eigen tuin of doen aan ruilhandel op de markt. De gasprijs is in 2 jaar tijd 6x verdubbeld en tot overvloed heeft de regering besloten dat er ook geen bomen meer gekapt mogen worden. Veel mensen leven in armoede, al zie je dat niet altijd. De mensen zijn door de tijd van armoede en corruptie murw geslagen. De zelfdodingen zijn aan de orde van de dag. Geen werk en geen toekomstbeeld, als je niet naar het buitenland vertrekt zul je nooit een normaal loon verdienen. Alles wat je hier op een eerlijke manier verdient wordt je door de regering en de corrupte ambtenaren weer afgenomen of ze verzinnen weer een paar nieuwe wetten. Rond 16.00 uur gaan we terug naar Gabriëlla om te zien of alles thuis in orde is met de kinderen en oma, zodat ze ook meekan. De familie Gerhardt heeft het vlees verzorgt en de flessen wijn, want Slavico is er te arm voor. We rijden naar zijn huisje in de zigeuner wijk, een smal onverhard straatje. Marina opent het hek voor ons, zodat ik de bus naar binnen kan rijden. Het regent nog steeds. Slavico staat op het bordes met zijn looprekje en lacht. Ik word door iedereen gefeliciteerd en dan laat hij zien dat hij voorzichtig achter zijn looprekje kan lopen. We staan versteld. Ik vraag of hij al van het toilet gebruik kan maken nu, maar dan betreft zijn gezicht. Voor de W.C. moet hij nl. 4 treden af naar beneden en dat durft hij niet, want dat is hem niet geleerd. Ik haal zijn nieuwe krukken uit de auto en zet ze precies op de goede hoogte voor hem. Ik doe hem een paar keer voor hoe hij dat moet doen en dan vraag ik of hij dat na wil doen. Het zweet breekt hem aan alle kanten uit, maar hij zegt ja. Ik vraag aan Miroslav of hij

beneden wilt gaan staan en ik achter hem, zodat hij niet kan vallen. Dan doet hij zijn eerste poging, het lukt!!! Nu weet hij van geen ophouden meer en oefent het meerdere malen. Hij krijgt een brede glimlach op zijn gezicht en je ziet de blijdschap. Hij is nu niet meer afhankelijk van anderen. Ondertussen doen de vrouwen het vlees aan de spiesen en proberen wij de barbecue aan de praat te krijgen. Dat valt niet mee als het regent en de wind naar het terras toe staat. Uiteindelijk krijgen we hem toch aan. Marina geef ik nog de haar beloofde bloembollen voor haar tuin. Zo die is ook weer gelukkig. Na een uur of 2 is dan het vlees gaar en kunnen we aan tafel. Ondertussen hebben wij al een fles wodka burgemeester gemaakt. Het vlees en de salades smaken prima na zo een dag en we vertellen hun dat de scootmobiel in de loop van de week bezorgd wordt. Maar we hebben nog een verrassing, nl. dat de restschuld van € 2000,- ook door onze Stichting betaald wordt. Dat slaat in als een bom en ze zijn heel dankbaar hiervoor. Nu kunnen ze ook de familie afbetalen. Om 22.00 uur nemen we afscheid en we gaan naar Miroslav terug. Gelukkig is ook hier alles goed verlopen en is oma rustig gebleven. We praten nog wat na en om 23.30 uur gaan we slapen. Dit was weer een gedenkwaardige verjaardag. Welterusten.

Het is weer prachtig weer. Vandaag gaan we na het ontbijt eerst even met Rinus naar de lokale markt om daar te kijken, want ook hij moet zo veel mogelijk van het land proeven. Hier komen ook veel zigeuners en we ontmoeten 1 van onze pleegouders hier, zij zorgt voor 2 adoptiefkinderen van haar zuster die bij ons in het programma zitten. We drinken nog een paar bakjes koffie hier en houden ons rustig tot 12.00 uur. Dan gaan we naar Miroslav terug. Gabriëlla belt weer alle families op om te vragen of ze thuis zijn en om 14.00 uur vertrekken we naar de verste adressen. Tot 19.00

uur zijn we hier mee bezig en dan hebben we ze op 2 na gehad. Het geld hier voor geef ik aan Gabriëlla en zij zal er voor zorgen dat het bezorgd wordt. Klaar!!!! 's Middags is Miroslav gebeld of we 's avonds bij Bogdana thuis gulashsoep willen komen eten, die wordt dan in een grote pan boven het vuur klaargemaakt. We gaan samen met hem hier naartoe. De broer van Bogdana is al bezig met de soep. In een hoek van de tuin is een mooi prieel gebouwd, waar een tafel en stoelen staan. We gaan alvast zitten en krijgen een glas wijn. Even later komt Bogdana voor het eerst dat wij zien vanuit het huis op eigen benen met een looprekje naar ons toe gelopen. Ze is zoals gewoonlijk dolenthousiast om ons te zien. De medicijnen voor haar waren reeds aangekomen. Ze was vandaag weer op controle geweest in het ziekenhuis en alles was prima bevonden. Wie had dat een paar jaar geleden kunnen bedenken, toen lag ze nog in een diepe coma. Ze rijdt zelfs paard op therapeutische

geleden kunnen bedenken, toen lag ze nog in een diepe coma. Ze rijdt zelfs paard op therapeutische

basis bij Ildiko, waardoor ze sterker in haar rug wordt en een betere balans krijgt. De doktoren staan er versteld van hoe sterk ze is. Ze geniet met volle teugen van ons bezoek. De soep is heerlijk en ook wij genieten. Ondertussen zie ik haar moeder verschillende tassen volstouwen met jam, augurken en wijn. Rond 21.00 uur nemen we afscheid, want Bogdana wordt moe en krijgt het koud. We nemen afscheid en nemen de tassen in ontvangst. Bij Miroslav spreken we af dat we morgen de dag op ons eigen doorbrengen en dat we 's avonds bij Warscha uitgenodigd zijn om te komen eten. Dus we zullen hen niet zien. Donderdagmorgen om 8.00 uur zullen we dan volgens traditie bij hun ontbijten en afscheid nemen. Hiermee wordt ingestemd en we gaan slapen. Welterusten.

Goede morgen, het is al weer onze laatste dag in Oekraïne en die willen we als toerist besteden. Dus verder geen sores aan onze kop. Ik laat de cruisecontrole uitstaan en rijd vanuit Vinogradiv naar het noorden, de weg slingert zich langs de Tisza tussen de bergen door naar boven. Zo'n 150 kilometer verder draai ik de weg af en ga de bergen in. Alles op zijn gemakje en wij bepalen de tijd. We genieten van alle knalgele, blauwe- en groene daken. Hoe kunnen de mensen het verzinnen? We zien ook de hoge Karpaten met de eeuwige sneeuw er op in de verte, we komen door rustieke dorpjes en zien veel mooie natuur. Jammer dat de mensen er zo een zootje van maken, milieu hebben ze nog nooit van gehoord en dat je alles niet zo maar kunt verbranden ook niet. Het is gelukkig een goede temperatuur, zodat de meeste kachels niet meer aan staan. Het is daarom niet meer zo een aanslag op je longen. We genieten. Alles op zijn tijd. 's Middags zet ik de

cruisecontrole aan om langs een andere weg weer terug naar Vinogradiv af te zakken. Onderweg pakken we nog een terrasje en genieten van de zon. Om 17.00 uur rijd ik toch even langs Miroslav en we zien dat Davids auto er staat. Alles is al gelost, de computers, de scootmobiel enz. We gaan even naar binnen om hem te begroeten, deze man blijft altijd rustig en heeft het altijd druk. Hoe houdt hij dat vol? Rond 18.00 uur gaan we op weg naar Warscha's huis en worden door iedereen begroet. Angelica en Bogdanka zijn al met het eten bezig en ondertussen praten we over van alles en nog wat. We drinken een glas wijn op onze vriendschap en gaan naar het balkon om een sigaret te roken. Terwijl we daar staan stopt er een auto, het is onze vriend de aannemer. Hij heeft 3 jaar geleden voor ons gewerkt om in een school de complete riolering, toiletgroepen en

wasgelegenheden te vernieuwen. Hij wordt uitgenodigd om ook naar binnen te komen en mee te eten. Hij vertelt dat hij goed werk heeft en dat het goed gaat met zijn gezin. Het is een sympathieke gast, die vol met ideeën zit. Hij zal het wel redden in deze wereld, een harde werker. Eerst komt het voorgerecht, wat al een complete maaltijd is. Dan het hoofdgerecht en het toetje na, dit alles met een glas heerlijke wijn of wodka. Rond 23.00 uur nemen we afscheid, want morgen is het weer vroeg dag. Welterusten.

We nemen afscheid van ons slaapadres, waar ook potten compote en een fles drank voor ons klaar staan. Dan gaan we als we alles ingeladen hebben naar Miroslav, zoals we dat altijd doen. Het is 8.00 uur en alles is al wakker voor ons. We zitten met z'n allen in het kleine keukentje en we

krijgen een stevig ontbijt met gebakken eieren en koffie, zodat we goed wakker blijven onderweg. Alles is verder afgehandeld en niets vergeten. Als vast ritueel wordt oma's gebed gelezen om ons een voorspoedige reis te wensen. Oma kan dit helaas niet meer. Ze ligt stilletjes op haar slaapbank te slapen, het leven glijdt aan haar voorbij. We gaan nog vlug naar de W.C. en nemen buiten afscheid van die grote beer(Miroslav), van Gabriëlla, van Slavic en Tatyana en de kinderen. De auto wordt nog volgeladen met cadeaus en flessen wijn in tassen en dan vertrekken we. Ik beloof dat ik zodra ik thuis ben zal bellen. Eerder slaapt die dikke toch niet. Dan rijden we al toeterend de straat uit. Net buiten Korolevo gooi ik de tank nog even vol met goedkope diesel en dan rijden we naar Ildiko, want die wilde ook nog even afscheid nemen. Ze zijn de ketel aan het installeren, maar wij moeten door. Een uur

later staan we aan de grens in Vylok en om 11.45 uur zijn we alle posten gepasseerd, totaal geen problemen. Alleen de drank was wat veel. Hi hi hi!!!!

2 Dagen later en 2100 kilometer verder staan we om 22.30 uur zonder kleerscheuren thuis en iedereen wordt afgeleverd. De volgende ochtend zoeken we alles wel uit en moet de bus schoongemaakt en afgetankt terug bezorgt worden. Even nog Miroslav bellen, nog een stevige borrel drinken en dan naar bed. Dat was het dan weer.

Welterusten